BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI SAYI: 248 8 OCAK 1980 10 LIRA

Bu engelleri de aşacağız

Değerli okuyucularımız,

YÜRÜYÜŞ, 247 hafta boyunca bir sayı bile aksatmadan sürdürdüğü yayın yaşamı boyunca ilk kez, sizlerin eline, üzerinde taşıdığı tarihten birkaç gün sonra ve üstelik 4 sayfa olarak ulaşıyor. Bundan sonrası için de sizlere, YÜRÜYÜŞ'ü ne zamandan itibaren yeniden düzenli 16 sayfa olarak ve her sayıyı tarihinde ulaştırabileceğimizin sözünü bugünden veremiyoruz.

Dostlar,

Basın üzerinde sürdürülen ve onu, bir bölümüyle de değil, tümüyle tam teslim almaya yönelik "kağıt darlığı" dayatmasının hangi boyutlara ulaştığuu, gerici-tekelci boyalı basın bile yakınmalarının ortaya çıkmasıyla, artık görmeyen bilmeyen kalmadı.

Ama sanmayın ki YÜRÜYÜŞ'ün ve tüm ilerici, demokrat, sosyalist basının bugün karşı karşıya getirildiği "tam susturulma" tehdidi, sadece bugün, Babıali tekellerinin bile karaborsadan kağıt avına çıkmaya başladığı günlerde ortaya çıkmıştır.

YÜRÜYÜŞ ve tüm ilerici-demokrat basın, yayın yaşamını yıllardır karaborsa devleriyle boğuşarak, kağıt dağıtımıyla sözümona sorumlu devlet kuruluşlarının baskı ve engellemelerini göğüs göğüse gerileterek sürdürmek zorundadırlar.

İlerici basın üzerindeki bu sözümona "kağıt darlığı" baskısı, gerçekte tekelci boyalı basının yarısını kaplayan reklam sayfalarını çoğaltmak pahasına, daha doğrusu bunun için sürdürülmektedir. Ekonomik bunalımın, üretim yetersizliğinin, döviz yokluğunun ürünü olan kağıt sıkıntısının yükü ilerici basının sırtına yüklenerek tekellerin reklamları için boyalı basına bedava kağıt sunulmaktadır. Bütün yayınların kağıt tahsisini eşit ölçüde sınırlamaya, naylon basını ortadan kaldırmaya yanaşmayanların tekellere son hizmeti, AP'li bakanın emriyle dergilerin kağıt tahsisinin tümüyle kaldırılması olmuştur. Böylece süreli yayınlar, üstü kapalı biçimde değil, artık açıkça karaborsayla karşı karşıya bırakılmıştır.

Dost okurlar,

Biliyoruz ki, YÜRÜYÜŞ'ün ve tüm ilerici basının bugün karşılaştığı ağır baskılar son değildir ve olmayacaktır. YÜRÜYÜŞ, yayın yaşamına, her adımda karşılaşabileceği zorlukları çok iyi bilerek ve bunları mutlaka göğüslemenin kararlılığıyla atılmıştır. Bundan sonra da öyle sürdürecektir.

Başlarken YÜRÜYÜŞ'ü ne zamandan itibaren yeniden düzenli 16 sayfa olarak ve her yası normal tarihinde çıkarabileceğimizin sözünü veremiyoruz dedik; ama YÜRÜYÜŞ'ü mutlaka şu yada bu biçimde okurlarımızın eline ulaştıracağımız sözünü veriyoruz. Bunu sağlamanın yolu ise, bir tek şeyden, YÜRÜYÜŞ'ün dağıtımını ve satışını omuzlayan, her ne pahasına okurlarına ulaştıran dostlarının ve tüm okurlarının daha sıkı, daha güçlü ve daha örgütlü dayanışmasından geçmektedir. Bu dayanışmanın, YÜRÜYÜŞ'ün bütün engelleri aşmasını sağlayacağına kesinlikle inanıyoruz.

Saygılarımızla.

MUHTIRA VE GÖREV

CAN AÇIKGÖZ

Türkiye İşçi Partisi

yeni yıl mesajında, "1980, işçi sınıfımızla birlikte tüm demokratik güç ve örgütler için amansız bir mücadele yılı olacak." diyordu.

Bu sözlerin günlük basında yer aldığı gün, yani 1980'in ilk günü, komutanların muhtırası ile bu görevlerin ne denli ciddi ve ağır olduğu bir kere daha ortaya çıktı.

Bu yazı yazılırken, "muhtıra"nın kamuoyunun bilgisine aktarılmasına kadar geçen zamandaki macerası günlük basında yer alınaya başlamıştı. Muhtıra, 27 Aralık'ta mı verildi, daha sonra mı verildi, Cumhurbaşkanı birkaç gün bekletti mi, bekletmedi mi? Anlaşılan o ki, "uyarı mektubu" Cumhurbaşkanı'nın eline ne gün ulaşmış olursa olsun, "muhtıra" Genel Kurmay Başkanı ve komutanların 1 Ocak günü topluca ziyaretleri sonucu verildi.

Yine bu yazı yazılırken, kimi ilerici yazarlar, eldeki bilgilerin henüz gerekli değerlendirmeyi yapmak için yeterli olmadığından bahisle düşüncelerini açıklamaya başlamışlardı.

Komutanların 1 Ocak Muhtırası nedir?

Bu soruya doğru ve açıklıkla verilecek cevap, önde duran görevlerin de doğru ve açıklıkla kavranmasını sağlayacaktır. Bu soruya doğru ve açık bir cevap bulabilmenin ilk koşulu ise "muhtıra"nın hangi süreçte ve sınıfsal güçler dengesinde ortaya çıktığına bakmaktır. Tıpkı 12 Mart Muhtırası'nda olduğu gibi.

Türkiye İşçi Partisi'nin 1979 Şubat'ında yapılan 2. Büyük Kongresi'nde alınan kararlarda, "emperyalizmin baskı ve tahakkümü altında bulunan ülkelerdeki ilerici hareketlerin son zamanlarda özellikle hız ve başarı kazanarak, bir yandan emperyalizmin dünya ölçüsünde genel , öte yandan ülkemizin de içinde bulunduğu bölgedeki özel çıkarlarını giderek daha da gerilettiğini bölgemizde yer alan gelişmeler, bu arada İran'da gerici Şah rejiminin çökmesi sonucu emperyalizm bakımından Türkiye'nin öneminin arttığını" belirten saptama yer alıyordu.

Gerçekten de, 1979 yılı bu "artan önemin" giderek daha da arttığı bir yıl olmuştur. İran'daki hareketin zamanla açık bir şekilde anti-amerikan görünümler kazanması, emperyalizm tarafından sürekli olarak kışkırtılan karşı-devrimci hareketlere ve müdahalelere karşın, Afganistan devriminin yolunda yürümeye kararlı olması, üzerinde dikkatle durulması gereken noktaları oluşturmaktadır. Öte yandan 1979 yılı, emperyalizmin tüm dünyadaki neo-faşist hareketleri yeniden canlandırma ve örgütleme yolundaki desteğini geliştirdiği, soğuk savaş ortamını tekrar hortlatmak için silahlanmayı tırmandırdığı ve bu yolda Cruise ve Pershing-2 gibi ölüm füzelerini piyasaya sürdüğü, ulusal bağımsızlık ve demokrasi için mücadele eden halklara karşı "yıldırma birlikleri" oluşturduğu bir yıl oldu.

Sosyalist dünya sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin sürekli güçlenmeleri karşısında

pahasına korumak çabası içinde bulunmaktadır. Emperyalist-kapitalist sistemin içinde bulunduğu ekonomik bunalımın sürekli derinleşmesi, onun, hiçbir zaman ortadan kalkmamış olan saldırganlığını daha da artırmaktadır.

Emperyalizm, diğer yandan, emperyalist-kapitalist ilişkiler ağı içinde olan ülkelerle olan bağımlılık ilişkilerini *kesin uyduluk* ilişkilerine dönüştürmeye, bunu sağlayacak politik oluşumları ve yöntemleri bu ülkelerde gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Ne var ki, geri ve bağımlı ülkeler işçi sınıflarının ve halklarının hızla gelişen ulusal bağımsızlıkçı ve demokrasiden yana bilinçleri ve hareketleri bu tür yönetimler veya bunların oluşturulması için, sosyalist dünya sistemi ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin caydırıcı gücünün yanında en büyük engellerden birini oluşturmaktadır.

Emperyalist-kapitalist ilişkiler ağı içinde bulunan bağımlı ülkelerde, gerici-faşist güçlerin emperyalizmden açık destek görmeleri, bu engellerin ortadan kaldırılması içindir. Demokratik hak ve özgürlükleri sınırlı tutmak, elden geldiğince olanları bile askıya almak, kitle hareketlerini bastırmayı amaçlamak yolundaki girişimlerin yine emperyalizm tarafından istenir olması, bu bakımdan da elbette bir raslantı değildir.

Ülkemizde yeralan gerici-faşist saldırılar, demokratik hak ve özgürlüklere olanı kadarıyla bile tahammül edilememesi ve bu arada generallerin 1 Ocak muhtırası, bütün bu olgularla beraber ve özellikle ülkemizin de içinde bulunduğu bölgedeki gelişmeler dikkate alınarak değerlendirilmek durumundadır.

Dünyada ve bölgemizde emperyalizm aleyhine yeralan gelişmeler sonucu Amerikan emperyalizminin planları, ülkemizdeki tekelci büyük sermaye ve büyük toprak sahiplerinin karşı karşıya bulundukları sorunları kendi hesaplarına göre aşmak için öngördükleri çözümlerle tam bir çakışma içindedir.

Emperyalist-kapitalist sistemin içinde bulunduğu bunalımı en derinden yaşayan ülkelerden biri Türkiye'dir. Emperyalizme bağımlı bir ülke için kaçınılmaz olan sorunlar birbiri üzerine yığılmıştır. Bunalım işçi ve emekçi kitlelerin yaşam düzeylerine acı bir şekilde yansımaktadır. Pahalılık, işsizlik, yokluk, yoksulluk, emekçi kitleleri bir ahtapot gibi sarmaktadır.

Bu durumun, içinde bulunduğu sorunlar ne olursa olsun, bilimsel sosyalist hareketin izlerini taşıyarak, işçi ve emekçi kitlelerin bilinçlerine etkide bulunmaması, mümkün değildir. Kaldı ki, yine içinde bulunduğu sorunlar ne olursa Genel Başkanı Behice Boran 31 Aralık 1979 günü emekçi kitleler zorlu bir sınıf mücadelesini yürütme potansiyeline ve gücüne sahiptirler. Birçok demokratik örgüt kapatılmıştır; ama örgütleri kapatmakla, örgütlenme olgusunu yoketmenin mümkün olamıyacağı açıktır. İlerici sendikal hareket, yıllardır geliştirilen sistemli operasyonlarla zaaflarla malül bir hale getirilmiştir; ama bu durumun aşılması, zaafların aşılması olmayacak bir iş değildir. Anti-emperyalist ve demokratik güçlerin iş ve eylem birliğini süreklilik kazanmış ilkeli boyutlara yükseltmek için olanaklar her zamandan elverişli duruma gelmektedir.

Ve zaten büyük burjuvazi, tekeller bakımından sorunlar da buralardan kaynaklanmaktadır. Süregiden durum, işçi sınıfı ve emekçi kitleler için kolaylıkla boyun eğdirilecek bir durum olmaktan çıkmaktadır. Buna karşılık, tekellerin istemleri doğrultusunda alınacak önlemlerin, işçi sınıfı, emekçi köylüler, esnaf ve zanaatkarlar ve en azından küçük ve orta işletme sahiplerinin bazı bölümlerinin sorunlarını artırmaktan başka bir sonuç vermeyeceği bellidir.

MHP destekli de olsa AP iktidarı, tekelci büyük sermayenin gündemindeki sorunları çözmeye yetenekli, bu güçte bir iktidar olabilmiş değildir. Bundan dolayı da, programında söylenenlere rağmen, büyük burjuvazinin, tekellerin sorunlarını çözebilmesi zordur. AP iktidarı, çok kısa bir sürede, kalıcılığı olmayan bir geçiş iktidarı durumuna gelmiştir. Kendi dışındaki gelişmelere bağlı olarak AP hükümeti bir süre daha devam etse bile, bu karakterini koruyacaktır.

Komutanların 1 Ocak muhtırası, bu sürece yeni boyutlar kazandıran bir "müdahale"dir.

Muhtıra ile beraber CHP-AP işbirliğinin yoğun olarak gündeme tekrar getirildiği görülmektedir. Bu işbirliğinin platformu ise gerek "muhtıra"da gerekse AP ve CHP'nin üst yönetimi tarafından oluşturulmuş bulunmaktadır. İstenen, zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanması, bunun için yasalarda yeni anti-demokratik değişikliklerin süratle sonuçlandırılmasıdır. Yani, emperyalizmin ve tekellerin saldırısına karşı kitle hareketlerinin bastırılmasının yasal önlemlerinin tamamlanmasıdır. Diğer bir deyişle, parlamenter görünümlü baskıcı-otoriter bir rejimin yerleştirilmesidir.

CHP üst yönetimi, emperyalizm ve tekelci sermaye ile uzlaşmaya dayanan, "devleti korumak"(!) gerekçesi altında demokrasiden devamlı tavizler vermeye hazır politikasını şimdi de "muhalefet"te sürdürmektedir. Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu açıklamasında belirtildiği gibi "açıkça bilinmelidir ki, hızlandırılmak istenen anti-demokratik gelişmelere karşı durmamak, demokratik hak ve özgürlüklerin yokedilmesine seyirci kalmak ve hele omuz vermek işçi-emekçi kitlelere karşı faşizmin yanında saf tutmak olacaktır."

Ama komutanların 1 Ocak Muhtırası ile yeni bir boyut kazanan süreç, yalnızca parlamenter görünümlü baskıcı-otoriter bir rejimi değil, doğrudan faşist bir diktatörlük tehlikesini de içeren bir süreçtir. Ülkemizin de içinde bulunduğu bölgedeki gelişmelerin rolü ve toplumun ve devletin çeşitli kesimleri ve kurumlarında yuvalanmış faşist bir diktatörlük yanlılarının durumu dikkate alınmak zorundadır.

Açıktır ki, komutanların 1 Ocak muhtırası ile yeni bir boyut kazanan anti-demokratik gelişmeler ve başlatılan sürecin kaderi, eşzamanlı başka bir olguya bağlıdır.

Tarihsel deneylerin de gösterdiği gerçek ortadadır: Faşizm, işçi sınıfları; emekçi kitleleri, tüm anti-emperyalist ve demokratik güçler için kaçınılmaz bir bela değildir. Bu bela önlenebilir ve defedilebilir.

Yine tarihsel deneylerin defalarca kanıtladığı gibi, faşist tehlikenin yokedilmesi öncelikle kitlesel bir direnişin geliştirilmesine ve örgütlenmesine bağlıdır.

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Boran, yeni yıl mesajında şunu da söylüyordu: "Demokratik mevzileri mümkün olan en ileri ve uç noktada savunmak, daha ileri hak ve özgürlükler için mücadeleyi güçlendirmek yeni yılın en önemli görevidir."

Bu görev, en başta bilimsel sosyalistlerin, işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisi'nin görevidir. Boran'ın mesajında belirttiği gibi, "işçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisi bütün örgütleriyle bu mücadelenin en ön saflarında görevlerine yerine getirecektir."

Ama demokrasi mücadelesinin safları çok daha geniş saflardır. İşçi sınıfı ve onun yanında geniş emekçi kitleler bu mücadelenin asli sınıfsal güçleridir. Tekellerin egemenliğine ve emperyalizme karşı olan, barıştan, demokratik hak ve özgürlüklerden yana tüm kesimlerin, grupların ve kişilerin yeri faşizme karşı mücadele saflarıdır. Antifaşist bilinç, toplumun tüm kesimlerinde ve kurumlarında yansımaktadır, demokrasi mücadelesinin saflarına katılacak tek tek yurtseverler vardır.

Türkiye işçi Partisi Başkanlık Kurulu bildirisinde söylendiği gibi "işçi sınıfımız, emekçi köylüler, ilerici aydınlar ve gençler, tüm anti-emperyalist ve demokatik güçler, parlamento içi ve dışındaki tüm yurtseverler, her zamandan çok uyanık ve dirençli olmak durumundadır. Ve de uyanıklık ve direnç içinde geliştirilen örgütlü birleşik hareket ve kitlesel direniş Türkiye'nin aydınlık geleceğinin güvencesidir."

TİP Başkanlık Kurulu'nun açıklaması

Genelkurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından 1 Ocak günü Cumhurbaşkanı'na verilerek açıklanan "uyarı metni" ve bu muhtırayla başlayan gelişmeler üzerine olağanüstü olarak 3 Ocak Perşembe günü toplanan Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu, bir bildirinin kamuoyuna duyurulmasını kararlaştırdı. TİP Başkanlık Kurulu'nun bildirisinde şöyle dendi:

"Ülkemizde yer alan antidemokratik gelişmeler, komutanların 1 Ocak muhtırasıyla yeni bir boyuta erişmiştir. Muhtıranın başlattığı süreç değerlendirilirken, atılan bu antidemokratik adımın derinleştirilerek sürdürülmesinin peşinde olan odakların varlığı unutulmamalıdır.

"Gerçekten, ülkemizin de içinde bulunduğu bölgede halkların Amerikan emperyalizmine indirdiği darbeler, emperyalizm bakımından Türkiye' nin önemini kat kat artırmış bulunuyor. Diğer yandan tekelci büyük sermaye ve büyük toprak sahipleri, sömürülerini devamlı yoğunlaştırarak sürdürmek ve ekonomik bunalımın yükünü sonuna kadar işçi ve emekçi kitlelerin sırtına yüklemek istemektedirler.

"Emperyalizme bağımlılık, kesin uyduluk ilişkilerine dönüştürülmeye, ülkemiz karanlık ve kanlı bir sessizliğe itilmeye çalışılıyor. Faşist mihraklar ve cinayet şebekeleri, emperyalizm – tekelci büyük sermaye – büyük toprak sahipleri üçlüsü tarafından bunun için doludizgin piyasaya sürülmüşlerdi! Parlamenter görünümlü baskıcı-otoriter bir rejim veya doğrudan faşist bir diktatörlük bunun için işçi sınıfının ve emekçi halkın başına bela edilmek istenmektedir."

TİP Başkanlık Kurulu bildirisi şöyle sürdürüldü:

"Oysa ülkemizin içinde kıvrandığı ekonomik, politik ve sosyal bunalımdan çıkış yolu, demokratik hak ve özgürlüklerin askıya alınmasından, yeni yeni antidemokratik yasa değişikliklerinden değil, tam tersine MHP ve yan kuruluşları ile bunların ardındaki faşist odakların dağıtılmasından, demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlamalardan kurtarılarak toplumun demokratikleşme sürecinin geliştirilmesinden geçmektedir.

"İşçi sınıfımız, emekçi halk, bütünüyle demokratik güçler, pahalılığı, işsizliği, sömürüyü, antidemokratik uygulamaları ve faşizm tehdidini sessizce kabullenecek değildir. Açıkça bilinmelidir ki, hızlandırılmak istenen antidemokratik gelişmelere karşı durmak,demokratik hak ve özgürlüklerin yokedilmesine seyirci kalmak ve hele omuz vermek, işçi-emekçi kitlelere karşı faşizmin yanında saf tutmak olacaktır.

"İşçi sınıfımız, emekçi köylüler, ilerici aydınlar ve gençler, tüm anti-emperyalist ve demokratik güçler, parlamento içi ve dışındaki tüm yurtseverler, her zamandan çok uyanık ve dirençli olmak durumundadır. Ve de uyanıklık ve direnç içinde geliştirilen örgütlü birleşik hareket ve kitlesel direniş Türkiye' nin aydınlık geleceğinin güvencesidir."

Tüm yurtseverler görev başına

Geçtiğimiz 14 Ekim seçimlerinden sonra daha da hızlanarak birbirini izleyen, ülkemize gericifaşist bir yönetim biçimini dayatma yönündeki gelişmeler, Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından 1 Ocak'ta Cumhurbaşkanı'na iletilen muhtırayla yeni bir aşamaya ulaştı.

14 Ekim seçimlerinden sonra politik insiyatifi daha sıkı biçimde ele geçirmek için yeni olanaklar elde eden gerici-faşist güçler, önceki CHP ağırlıklı hükümetin uzlaşmacı politikasının da sonuçlarından yararlanarak, öncelikle MHP destekli bir AP hükümetini işbaşına getirmeyi başardılar. Bu hükümet eliyle ve "resmi" terör aygıtlarının da yardımıyla işçi sınıfımızın politik ve sendikal örgütlerine kitle eylemlerine ve tüm kitle örgütlerine yönelik saldırılar ağırlaştırılmaya, yeni baskı yasalarının hazırlanması girişimleri hızlandırılmaya, mevcut gerici yasaların uygulaması daha da ağırlaştırılmaya başlandı.

Ne var ki ağırlaşan ekonomik, toplumsal ve politik bunalımlara AP hükümetinin de bir çözüm getiremeyeceği, kitlelerin yaşam koşullarının olağanüstü biçimde kötüleşmesiyle sonuçlanan sorunları biraz olsun hafifletemeyeceği ortaya çıktıkça, gerici-faşist bir yönetime doğrudan geçişe yönelik dayatmalar daha da yoğunlaştı. Gerici-faşist güçler, AP hükümetinin yeni baskı yasaları ve önlemleriyle hazırlayabileceği koşullar ne kadar elverişli olursa olsun, bu hükümetin ekonomik ve toplumsal bunalım karşısında uğrayacağı anlaşılan iflasın sonucunda, daha da gerici, faşist bir yönetime geçişi sağlama bağlama, hatta Demirel hükümetine karşı şimdiden böyle bir alternatif hazırlama çabalarını hızlandırdılar.

Komutanların 1 Ocak muhtırası, özetle bu koşulların ürünüdür. Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu'nun muhtırayı değerlendirerek yayınladığı bildiride belirttiği gibi, "muhtıranın başlattığı süreç değerlendirilirken, atılan bu antidemokratik adımın derinleştirilerek sürdürülmesinin peşinde olan odakların varlığının unutulmaması" büyük önem taşımaktadır. Gerçekten de 1 Ocak muhtırasıyla birlikte, ötedenberi üstü kapalı tutulmaya başlayan gerici-faşist bir darbe olasılığı artık açıkça ifade edilmiş, bu tehlike daha da büyümüştür.

"Parlamenter görünümlü baskıcıotoriter bir rejim veya doğrudan faşist bir diktatörlük işçi sınıfının ve emekçi halkın başına bela edilmek istenmektedir."

Muhtıranın hedeflerinin, sadece birkaç baskı yasasının kesinleşmesiyle sınırlı olmadığı, Anayasa değişikliğini de kapsayan baskıcı-otoriter bir rejime geçişi amaçladığı, tekelci basının sayfalarında açıkça dile getirilmektedir.

Ne var ki bugünkü koşullarda gericiliğin gözettiği ilk hedef, söz konusu baskı yasalarının kesinleştirilmesi, bu süreçte CHP ve AP arasında daha kalıcı bir işbirliğinin koşullarının yaratılması, bunun için de parlamento içinde ve dışında her türlü muhalefet girişimlerine, özellikle CHP'nin sağ merkez yönetimi eliyle bir "susturucu" takılmasıdır. Bunun belirtileri, gerici-faşist basında CHP'li "sol-kanat" parlamenterlerin açıkça hedef gösterilmesi ve CHP yönetiminin de bu işarete uymasıyla ortaya çıkmaktadır.

Faşist terörün kaynağındaki başlıca odaklardan biri olan MHP, işte bu koşullarda 1 Ocak muhtırasından en büyük desteği elde etmeye, öncelikle AP hükümetini sağlamlaştırmaya ve bir "erken seçim" önerisi ortaya atmaya cesaret bulabilmektedir. 1 Ocak muhtırası, faşist partinin yayın organında Necmettin Hacıeminoğlu'nun imzasıyla, "burnunun ucunu göremeyen bicareler-den istenen yardım" olarak nitelendirilirken, Türkeş'in basın toplantılarında ise, muhtıranın açıkça desteklenmesinin anlamı budur.

Hiç kuşkusuz bu arada "resmi" terör de olanca ağırlığıyla hızlandırılmaktadır. Geçtiğimiz Cuma günü Ankara'da MTA işyerlerinde viziteye çıkan çalışanların güvenlik kuvvetleri tarafından topluca gözaltına alınması, bunu fırsat bilen MHP'lilerin binaları işgal ederek çalışanların dosyalarına el koyacak kadar ileriye gidebilmeleri, bunun son örneği olmuştur.

Yaklaşan tehlike, bugün tüm yurtseverlerin, tüm antifaşistlerin uyanıklığını ve ivedilikle elele vermelerini zorunlu kılmaktadır. Tüm antifaşist güçlerin güç ve eylem birliğiyle, tehlikenin püskürtülmesi, dahası, demokratikleşme sürecinde yeni adımlar atılması mümkündür.

BORAN'IN YENİ YIL MESAJI

Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, yeni yıl dolayısıyla geçtiğimiz hafta bir mesaj yayınladı. Boran'ın mesajı şöyle:

"1980 yılına demokratik hak ve özgürlüklerin bir bir yokedilmek istendiği, işçi sınıfı ve emekçi kitleleriyle tüm örgütlerine karşı girişilen saldırının yoğunlaştırıldığı bir ortamda giriyoruz.

"1980 işçi sınıfımızla birlikte tüm demokratik güç ve örgütler için amansız bir mücadele yılı olacaktır. Demokratik mevzileri mümkün olan en ileri ve uç noktada savunmak, daha ileri hak ve özgürlükler için mücadeleyi güçlendirmek, yeni yılın en önemli görevidir.

"İşçi sınıfımızın bilimsel sosyalist partisi Türkiye İşçi Partisi bütün örgütleriyle bu mücadelenin en ön saflarında görevlerini yerine getirecektir. Türkiye İşçi Partisi yeni yılda emperyalizme ve faşizme karşı bütün güç ve örgütlerin birliğini sağlama yolunda kararlı ve özverili bir mücadele sürdürecektir.

"Yeni yılı dünyaya ve bölgemize barış, ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelelerine yeni kazanımlar getireceği inancıyla selamlıyoruz."

gündemin başında

İki politika

Komutanların 1 Ocak "muhtıra"sı Türkiye'deki antidemokratik doğrultudaki gelişmeleri yeni bir kanala sokarken, geçmişte çizilen ve sürdürülen kimi politikaların da bugün verilen "muhtıra" ışığında daha yakından değerlendirilebilmesini olanaklı kılmıştır. Bugün bu değerlendirmeyi yapmak yalnızca geçmişe ışık tutmak için değil bunun da ötesinde ve asıl geleceğin belirlenmesi açısından önemlidir.

Şimdi çok daha açık ve net olarak görülmektedir ki, CHP'nin gerek iktidardayken, gerek muhalefetteyken çizdiği politika olası bir "muhtıra"'yı veri alan bir "muhtıra stratejisi" olmuştur. Bu politika CHP tarafından bugün söylendiği gibi "uyarının muhatabı ben değilim"diyebilmek, böylesi dar bir çerçevede bu "avantaj"ı kollamak için çizilmiştir.

Dün CHP,hükümeti döneminde "düzen değişikliği" sloganı yerine "devleti kuran biziz kurtaran da biz olacağız" sloganını benimserken, tepeden tırnağa teröre bulaşmış MHP' nin üzerine yürünezken,ya da anti-demokratik yasa tasarılarını Meclis'e sevkederken,demokratik kitle örgütlerinin kapatılmasına yeşil ışık yakarken gözetilen hep bu sığ "avantaj" olmuştur. Üstelik bugün çok açık bir biçimde ortaya çıkan bir başka gerçek daha vardır: O da "muhtıra stratejl"sinin CHP içinde Ecevit tarafından da özellikle "sol-kanat"a karşı bir "avantaj" elde edilmek üzere değerlendirilmekte olduğudur.

CHP tarafından çizilen politika gizli-faşist iktidar odağını ortadan kaldırmaya yönelik geniş bir çerçeveye oturmak, bu yönde çıkan fırsatları değerlendirmek yerine böylesi dar ve tehlikeli bir alana sıkışıp kalmıştır.

Oysa ki gizli-faşist iktidar odağının politik hattı, bugün ortaya çıkan durumu da göz önünde tutarak çizilmiş geniş ve uzun erimli bir perspektife sahiptir. Gizli-faşist iktidar odağının amacı, ABD'ye ve işbirlikçisi tekellere yaslanarak terörü tırmandırmak, CIA patentli "psikolojik savaş" yöntemlerini kullanmak, demokratik mevzileri birer birer ortadan kaldırmak, genel bir "kargaşa-düzensizlik" durumunu egemen kılarak doğan "iktidar boşlukları" değerlendirmektir.

CIA patentli "psikolojik savaş" tekellerin denetimindeki kitle iletişim araçlarının yardımıyla hızla tırmandırılmakta, terörle atbaşı gitmektedir. Örneğin alevi-sünni ayrımı bu yöntemle yaygınlaştırılmakta, Robert Alexander Peck gibi CIA uzmanlarının bu yaygınlaştırma çabasının tam da göbeğinde olduğu bilinmektedir. Öte yandan, ulusal değerlerin çiğnenmekte olduğuna ilişkin yaygın bir propaganda dozu artırılarak sürdürülmektedir. Uzun zamandan beri işçi sınıfının uluslararası marşının söylenmesi bir "suç" gibi gösterilmeye kalkısılmaktadır.

Bugün ortaya çıkan ve antidemokratik gelişmeleri yeni bir kanala sokan durum karşısında gizli-faşist iktidar odağının yeni sıçrama yolları arayacağı kuşkusuzdur.

Şimdi ne herzamanki "kötülerin iyisi" mantığına takılıp kalmak, ne de anlamsız "muhatap" tartışmalarına girmek ile zaman yitirilebilir. Gizli-faşist terör odağı ortadadır. Demokratik hak ve özgürlükler ise asla terörün nedeni değil, tam tersine terörün panzehiridir. Demokratik hak ve özgürlükleri koruma, geliştirme ve yaşama geçirme görevlyse hepimizin.

● neşet kocabıyıkoğlu

Baskı yasaları için AP-CHP işbirliği

Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından, Cumhurbaşkanı'yla 1 Ocak'ta yaptıkları görüşme sırasında verilen muhtıra, AP ve CHP çevrelerinde değerlendirilirken, öncelikle yeni baskı yasalarına ilişkin bölümüyle ele alındı. Muhtıra'nın, "anarşi, terör ve bölücülüğe" karşı tüm siyasal partileri işbirliğine çağıran ifadelerinin yanında, şu bölüm iki " büyük" partiyi öncelikle ilgilendiriyordu: "Ülkede birlik ve beraberliğin, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin yüce meclislerimizde en kısa zamanda kararlaştırılması, bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır. Diğer yandan, meclislerin açılışından birbuçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çözüm bekleyen konularını müzekere için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir."

Komutanların muhtırasının CHP yönetimine yönelik çağrısını öne çıkarmaya çalışan AP hükümeti yanlısı gerici-faşist basın, yukardaki sözlerin, hükümet tarafından meclislere getirilen baskı yasa tasarıları karşısında CHP'nin ikircikli tutumunu hedef aldığı yorumu üzerinde yoğunlaştı. Onlara göre muhtıra, AP hükümetinin baskı yasa tasarılarını desteklemesi için CHP' ye verilmişti; yüksek komuta kademesi, CHP'nin önce kendi hükümeti döneminde hazırladığı tasarıların şimdi AP hükümeti tarafından gündeme getirilmesine karşı çıkışma karşı sert bir tepki içindeydi.

Muhtıranın dayattığı CHP-AP işbirliği ilk olarak baskı yasaları için gerçekleşti

CHP'NİN BASKI YASALARI POLİTİKASI

Komutanların muhtırası, hiç kuşkusuz sadece bir takım yasaların meclislerden çıkarılmasını sağlamaya yönelik değildi. Muhtıranın dayatmaya çalıştığı AP-CHP işbirliği, daha da ileriye yönelik sonuçları yaratmayı, bu iki partinin işbirliğiyle parlamento içinde ve dışında "muhalefetsiz" bir rejimi oluşturmayı amaçlıyordu

Ne var ki Ecevit'in başını çektiği CHP yönetiminin, baskı yasa tasarıları karşısında gerçekten ikircikli, daha doğrusu gericilikle uzlaşmaya dayanan bir politikayı sürdürdüğü de doğruydu. CHP yönetimi, hemen 14 Ekim seçimlerinden sonra izlemeye başladığı "muhtıra stratejisi" ile, görünüşte demokratik hak ve özgürlüklerin korunmasından yana bir tutumun içinde gözükmek, diğer yandan da gerici bir darbe olasılığını hem kendi tabanına hem de demokratik güçlere karşı bir tehdit unsuru gibi kullanarak, baskı yasalarını onaylamanın kaçınılmaz olduğunu kanıtlamak çabasındaydı.

Komutanların muhtırasının hazırlandığı anlaşılan günlerde, CHP Genel Başkanı'nın baskı yasaları için AP ile "diyalog" önerilerin hız vermesi, bu "diyalog" için sonolarak 3 Ocak tarihini bir sınır olarak açıklaması dikkatlerden kaçmamıştı. Muhtıranın kamuoyu tarafından öğrenilmesinden sonra, Ecevit'in "diyalog" çağrılarının, muhtırayla ilgili bir ön bilgiden kaynaklanıp kaynaklanmadığı sorusu politik çevrelerde cevabını aramaya başladı. Başta gelen "muhtıracı"lardan Hüsamettin Çelebi'nin, muhtıradan hemen sonra, Ecevit'in de Demirel'in de istihbarata dayanan bir politika izlediklerinden söz etmesi, bu sorunun cevabını bir anlamda veriyordu.

CHP GRUBU BAĞLAYICI KARAR ALIYOR

Muhtıranın kamuoyuna açıklandığı gün CHP grubunda yapılan görüşmeler ve alınan bağlayıcı grup kararı, CHP yönetiminin ilk adımının, baskı yasaları için AP ile işbirliğini parti gruplarına dayatmak olduğunu ortaya koydu. Ecevit, grup toplantısında "muhtıra"nın tartışılmasına kesinlikle karşı çıkarak, sanki böyle bir gelişme olmamış gibi, meclislerdeki yasa önerilerine karşı tutumun görüşülmesini ve karara bağlanmasını istedi. Ecevit'in bu isteğinin temelinde, hem muhtıraya karşı açık bir tutum alınması zorunluluğunun parti meclis gruplarından gelmesini önlemek, hem alınacak bağlayıcı karar için muhtırayı bir baskı unsuru olarak kullanabilmek, hem de bu kararı komutanların muhtırasıyla ilgisiz göstermek çabası yatıyordu.

Ne var ki, Ecevit'in bu isteğinin küçük bir oy farkıyla grupta kabul edilmesinden sonra, CHP yönetiminin politikasının, artık her ne pahasına olursa olsun baskı yasalarına destek olma yönünde olduğu apaçık ortaya çıktı. Kocaeli Milletvekili Akdoğan'ın, "bu yasalar hükümet tarafından meclistedeğiştirilirse de kabullenecek miyiz?" biçimindeki bir sorusuna Ecevit, açıkça, "CHP' nin engelleme yapmayacağı" yönünde yanıt veriyor; böylece baskı yasalarının parlamentodan CHP desteğiyle çıkarılacağını ortaya koyuyordu.

İLK BASKI YASALARI MECLİS'TEN GEÇİYOR

CHP grup toplantısının ertesi günü baskı yasaları "paketi" için Meclis'te başlayan görüşmelerde, Polis Vazife ve Selahiyetleri, Emniyet Teşkilatı gibi kanunlara ilişkin hükümet önerilerinin CHP'nin de desteğiyle onaylanması, baskı yasaları için CHP-AP işbirliğinin somut kanıtını ortaya koydu. Bunun üzerine geçtiğimiz Cuma günü büyük tekelci basının manşetleri, "önlemler paketinin yasalaşacağını" bir müjde gibi ilan ediyordu! Dahası, hemen muhtıranın açıklandığı günün gecesinde CHP ve AP yöneticileri arasında temaslar başlamış, baskı yasa tasarılarının Meclislerde görüşülmesine ilişkin bir ön gündem belirlenmiş ve Millet Meclisi'ndeki oturumda bu gündem uygulanmıştı.

Ama daha da önemlisi, CHP Genel Başkanı'nın, Millet Meclisi'ndeki oturumda, yasaların geçmesini engellemeye çalışan "sol-kanat" milletvekillerini sert biçimde engellemeye çalışması, daha sonra da bunlar hakkında disiplin soruşturması isteminde bulunması idi. Böylece, CHP' nin parlamento gruplarındaki, gerici-faşist çevrelerin ötedenberi hedef gösterdikleri ilerici, yurtsever parlamenterlerin yine en önce CHP yönetimi eliyle "politik tasfiyeye" uğratılacağının işareti verilmiş oluyordu. Diğer bir deyişle, "muhtıra" ilk önemli sonuçlarından birine ulaşıyordu.

1 OCAK MUHTIRASI

Komutanların mektubu

"Ülkemizin içinde bulunduğu son derece önemli siyasi, ekonomik ve sosyal ortamda her geçen gün hızını biraz daha artıran anarşi, terör ve bölücülüğe karşı milli birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi için Türk Silahlı Kuvvetleri ülke yönetiminde etkili ve sorumlu anayasal kuruluşları ve özellikle siyasi partileri göreve davet etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde henüz ilk ve orta öğretim çağındaki evlatlarımızın örgütlü eylemciler tarafından zorla sürüklendikleri anarşik olaylar ibretle müşahade edilmiştir. Anayasamızın getirdiği geniş hürriyetleri kötüye kullanarak İstiklal Marşımız yerine komünist enternasyonali söyleyenlere, şeriat düzeni davetçilerine, demokratik rejim yerine her türlü faşizmi getirmek isteyenlere, anarşiye, yıkıcılığa ve bölücülüğe milletimizin tahammülü kalmamıştır.

İktidar olan siyasal partinin, partilerin bütün devlet kademelerini kendi siyasi görüşleri doğrultusunda hareket edecek kişilerle doldurması, kamu görevlilerinin ve vatandaşların bölünmesini zorunlu hale getirmektedir. Siyasi partilerce yaratılan bu bölünme giderek anarşi ve bölücülüğü destekleyen iç kaynakların şekillenmesine himayesine, polis, öğretmen ve diğer birçok kuruluşların birbirlerine düşman kamplara ayrılmasına neden olmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizin siyasi ekonomik ve sosyal sorunlarına bir çözüm getirmeyen, anarşi ve bölücülüğü ülke bütünlüğünü tehdit eden boyutlara varmasını önleyemeyen, bölücü ve yıkıcı gruplara tavizler veren ve kısır siyasi çekişmeler nedeniyle uzlaşmaz tutumlarını sürdüren siyasi partileri uyarmaya karar vermiştir.

Bölgemizdeki gelişmeler Ortadoğu'da her an sıcak bir çatışmaya dönüşebilecek durumdadır. İçte anarşist ve bölücüler yurt sathında genel bir ayaklanmanın provalarını yapmaktadırlar. Ülkede birlik ve beraberliği, vatandaşın can ve mal güvenliğinin süratle sağlanabilmesi için gerekli kısa ve uzun vadeli tedbirlerin, yüce Meclislerimizce en kısa zamanda kararlaştırılması, bugünkü ortam içinde hayati bir önem taşımaktadır. Diğer yandan Meclislerin açılışından bir buçuk ay sonra komisyonların ancak teşkil edilebilmesi ve ülkenin acilen çzüm bekleyen konularının müzekere edilebilmesi için bugüne kadar müşterek bir gündemin saptanamaması üzüntü ile izlenmektedir.

Atatürk milliyetçiliğinden alınan ilham ve hızla vatandaşlarımızı kaderde, kıvançta ve tasada ortak bölünmez bir bütün halinde milli şuur ve ülküler etrafında toplamanın iç barış ve huzurun sağlanmasında temel unsur olduğu apaçık bir gerçektir.

Ülkenin içinde bulunduğu bu durumdan bir an önce kurtulması hükümetler kadar diğer partilerimizin de görevleri arasındadır. Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasası ile kendisine verilen görev ve sorumluluğunun idraki içinde ülkemizin bugünkü hayati sorunları karşısında siyasi partilerimizin bir an öne milli menfaatlerimizi ön plana alarak Anayasamızın ilkeleri doğrultusunda ve Atatürk'çü bir görüşle bir araya gelerek anarşi, terör ve bölücülük gibi devleti çökertmeye yönelik, her türlü hareketlere karşı bütün önlemleri müştereken almalarını ve diğer anayasal siyasi partilerimizin kuruluşların da bu yönde yardımcı olmalarını ısrarla istemektedir.

Kenan Evren, Orgeneral, Genelkurmay Başkanı,
Nurettin Ersin Orgeneral, Kara Kuvvetleri Komutanı,
Bülent Ulusu Oramiral, Deniz Kuvvetleri Komutanı,
Tahsin Şahinkaya Orgeneral, Hava Kuvvetleri Komutanı,
Sedat Celasun Orgeneral, Jandarma Genel Komutanı."

Evren'in yazısı

"Sayın Cumhurbaşkanım,

"Ülkemizin içinde bulunduğu ortamda, devletimizin bekası, milli birliğin sağlanması, halkın mal ve can güvenliğinin temini için anarşi, terör ve bölücülüğe karşı parlamenter demokratik rejim içersinde anayasal kuruluşların ve özellikle siyasi partilerin Atatürk'çü milli bir görüşle müştereken tedbirler ve çareler aramaları kaçınılmaz bir zorunluluk olarak görülmektedir.

Milli Güvenlik Kurulu'nun muhtelif toplantılarında bu konuda alınan kararların muhalefete mensup siyasi partilerin kısır tutum ve davranışları yüzünden olumlu sonuçlara götürülemediği yüksek malumlarınızdır.

Kuvvet komutanlarıyla yaptığım son gezide ordu ve kolordu komutanı seviyesindeki general ve amirallerle görüşmelerimde milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde süratle bir sonuca ulaşabilmek için gerekli tedbirlerin müştereken tespiti amacıyla tüm anayasal kuruluşlar ve siyasi partilerin bir kere daha uyarılması bütün komutanlarca müştereken dile etirildi. Bu karar ışığında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin görüşlerini Milli Güvenlik Kurulu Başkanı olarak zatıalilerine sunuyorum. Gereğini yüksek takdirlerinize arzederim, saygılarımla."

Orgeneral Kenan Evren
Genel Kurmay Başkanı

YAŞASIN AFGAN DEVRİMİYLE DAYANIŞMA

Afgan devriminin emperyalizmin provokasyonlarına ve işbirlikçilerinin içli-dışlı sabotajlarına karşı korunması için, yeni devrimci iktidarın çağrısı üzerine Sovyetler Birliği tarafından sağlanan askeri yardım, bunu bahane eden emperyalist koronun sahte ve demagojik "protesto" seslerini yükseltmesine yolaçtı.

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin bağımsızlığı ve egemenliği korunmuştu, Emperyalistlerin bütün şaşkınlığı bundandı. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanlığına ve Başbakanlığına, Afganistan Demokratik Halk Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçilen Babrak Karmal, Kabil Radyosu'ndan yaptığı açıklamada, ulusal demokratik devrimin zaferini korumak için bütün halka çağrı yaptı. Karmal'ın yaptığı çağrı şöyleydi :

"Afganistan'ın çilekeş halkı, müslümanlar, sünni ve şii ulema, memurlar, askerler ve subaylar, ulusal tüccarlar ve işadamları, yurtsever toprak sahipleri, çalışkan sanatkarlar, huzuru kaçırılmış Afgan kabileleri, anayurdumuzun çoban ve göçebeleri, kamu görevlileri ve aydınlar, ilerici gençler, işçiler ve köylüler, bu ülkenin anne ve babaları, şimdiye kadar Amin'in kanlı diktası altında yaşayan sizleri bu şarlatanın devrilmesi nedeniyle kutlamak istiyorum.

"Bütün dünyaya duyurmak isterim ki, bu halk düşmanının tek kişilik kanlı rejimi işlediği cinayetlerin ağırlığına dayanamayarak kesinlikle sona ermiştir. Büyük Nisan Devriminin ilkelerine bağlı olan ve özgürlüksever Afgan halkının iradesine dayanan Demokratik Afganistan Cumhuriyeti'nin devrimci konseyi devlet gücünü tekrar eline geçirmiştir.

"Devrim Konseyi özgürlükleri ve kişi dokunulmazlığını gözeteceğine, işsizlere iş yaratacağına, siyasal tutuklulara özgürlük vereceğine, işçilere daha iyi çalışma koşulları ve köylülere toprak vereceğine dair azim ve inancını duyurur.

" Hükümete karşı silahlı ayaklanmaya girişen gruplar sorununu siyasal araçlarla çözümleyeceğiz. Devrim Konseyi bütün sınıfların ve toplumun tüm demokratik tabakalarının haklarını gözetip koruyacaktır!

"Devrim Konseyi kutsal İslam dinine ve din adamlarına karşı gerçek bir saygı ile davranılacağını, ulusal töre ve geleneklerin korunacağını aile ve kişisel varlıklara saygılı olacağını doğrular. DevrimKonseyi,Amin'in katil yardımcılarının halk tarafından yargılanarak yasal ve haklı cezalara çarptırılmasını sağlayacaktır.

"Devrim Konseyi Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nde tüm devlet gücünün bütün halka ait olduğunu açıklar. İlk fırsatta bütün ulusal ve demokratik güçlerin yer alacağı bir cephe, Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin öncülüğünde kurulacaktır.

"Afganistan öteki ülkelerle yapılan tüm andlaşma ve anlaşmalara ve Birleşmiş Milletler anayasasına bağlı kalacağını bir kez daha duyurur."

Devrim Konseyi'nin yeniden oluşturulmasından sonra, SSCB Yüksek Prezidyum Başkanı ve SBKP MK Genel Sekreteri Leonid Brejnev, Babrak Karmal'a bir kutlama mesajı gönderdi. Leonid Brejnev'in mesajı şöyleydi : "Afganistan Demokratik Halk Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne ve Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin en yüksek devlet makamlarına seçilmeniz nedeniyle sizi içtenlikle kutlarım. Sovyet Devleti ve şahsım adına dost Afgan halkının yararına yürüteceğiniz çok yönlü çalışmalarınızın tümünde büyük başarılar dilerim. Bugünkü koşullarda Afgan halkının Nisan Devrimi'nin kazanımlarını, yeni Afganistan'ın egemenliğini, bağımsızlığını ve ulusal onurunu korumayı başaracağından eminim."

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti'nin 28 Aralık'da yaptığı açıklamada da şunlar denildi :

"Afganistan'ın dış düşmanlarının sürüp giden ve genişleyen müdahalesini ve provokasyonlarını dikkate alan ADC Hükümeti, Nisan Devrimi'nin kazanımlarını, toprak bütünlüğünü, ulusal bağımsızlığını korumak ve barış ve güvenliği sürdürmek amacıyla 5 Aralık 1978 tarihli Dostluk, İyi Komşuluk ve İşbirliği Antlaşması'na dayanarak Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin daha önce de hakkında birkaç kez Sovyetler Birliği Hükümeti'ne başvurduğu askeri yardım da dahil olmak üzere SSCB'den ivedi politik, manevi ve ekonomik yardım yapması acil ricasında bulundu.

"Sovyetler Birliği hükümeti, Afganistan tarafının talebini yerine getirdi."

TASS Ajansı tarafından 29 Aralık'da yapılan açıklamada ise, Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin yeni hükümetinin, H.Amin'in emri üzerine yasadışı olarak tututlanan ve mahkum olan pek çok Afganistan yurttaşını, askeri ve sivil Afganistan Demokratik Halk Partisi üyelerini, işçi ve köylü temsilcilerini ve müslüman din adamlarını hapishanelerden salıverdiği belirtildi.

Pravda'da yeralan bir yorumda da emperyalizmin yalnızca yeni komplolar peşinde olduğu, buna karşın Sovyetler Birliği'nin iki ülke arasındaki anlaşmanın ve BM tüzüğünün 51. maddesinin gereklerini yerine getirdiği belirtiliyordu. Pravda'nın yorumunda şöyle deniyordu :

"Afganistan Hükümeti geçtiğimiz yıl ve bu yıl içinde Sovyetler Birliği'ne birçok kez başvurarak, emperyalist güçlerin askeri müdahalesine karşı, askeri yardım da dahil olmak üzere yardım talep etmişti. Sovyetler Birliği ise, kendi güney sınırlarına karşı emperyalist bir saldırının hazırlıkları için Afganistan'ın bir kale burcu haline getirilmesine izin vermeyeceğini açıklamış bulunuyordu. Dış güçlerin Afganistan'ın içişlerine karışmasının giderek dayanılmaz bir durum almasıyla, Afganistan Hükümeti, Sovyetler Birliği'ne yeniden başvurarak yardım istemiştir. Sovyetler Birliği de Afganistan'ın bu isteğini kabul etmiştir. Afganistan'a, yalnız dıştan gelecek bir saldırıyı önleme göreviyle sınırlı bir askeri birlik gönderilmiştir. Bu birliğin Afganistan'da bulunmasını gerektiren nedenler ortadan kalktığında, birlik geri çekilecektir.

"Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a yaptığı askeri yardım, gerek Afganistan'ın, gerekse Sovyetler Birliği'nin hiçbir komşusuna yönelik değildir. Sovyetler Birliği tüm komşularıyla normal ve dostça ilişkiler içinde olmak istemektedir. ABD, İran'da yitirdiği konumları Afganistan'da ele geçirmek için komplolara başvurmaktadır.

"Emperyalist propaganda araçlarının kopardığı "Sovyet müdahalesi" yaygarasının hiçbir temeli yoktur ve gerçeğe aykırıdır. Bu yaygarayı, başında Atlantik ötesi çevrelerin bulunduğu belirli çevreler koparmaktadır ve onların, Ortadoğu, Yakındoğu ve Güneydoğu Asya'daki maceracı stratejilerini uygulamak ve buralarda hoşlanmadıkları rejimleri ortadan kaldırmak üzere uygun bir ortam hazırlamak ve saldırılara gerekçe bulma amaçlarını yansıtmaktadır."

Afganistan ve Sovyetler Birliği tarafından yapılan bu açıklamalara ve Sovyet askeri yardımının proleter enternasyonalizmine dayanan uluslararası dayanışma ilkesinden kaynaklandığı apaçık gerçeğine karşı emperyalist dünyanın patronu ABD başta olmak üzere, bütün emperyalist ülkeler ve onların yandaşları Afganistan'ın "Sovyet işgali" altında olduğu çarpıtması ve yalanını yayarlarken, Babrak Karmal Demokratik Cumhuriyeti savunmak için yeni yardımlar isteyebileceklerini açıkladı. Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin 15. kuruluş yıldönümü toplantılarında konuşan Karmal, Küba, Etopya, Angola ve FKÖ'den de yardım isteyebileceklerini söyleyerek, "Afganistan'ın düşmanları egemenlik alanınıza müdalale etmek istedikleri sürece Afgan halkının istekleri doğrultusunda ve ülkemizi savunabilmek için SSCB ve Küba gibi barışsever ülkelerden daha fazla yardım isteyeceğimizi bütün dünyaya duyurmak isteriz" diyordu.

Bu arada 2 Ocak'da Demokratik Halk Partisi'nin kuruluşunun 15. yıldönümü bütün Afganistan'da kutlandı.

SBKP MK'nin Afganistan Demokratik Halk Partisi (ADHP) MK'ne bu münasebetle gönderdiği mesajda şunlar denildi : "Ulusal - demokratik, anti-feodal ve anti-emperyalist Nisan Devrimi'nin başarısı sonucunda kurulan Afganistan Demokratik Cumhuriyeti toplumsal ilerleme ve adalet ilkelerini esas alan yeni toplumu kurma yoluna gitmiştir".

"Emekçi Afgan halkının çıkarları doğrultusunda sosyo-ekonomik reformlarla ve ülkelerimiz ve partilerimiz arasında dostluk, dayanışma ve işbirliği ilişkilerinin gelişmesiyle bu sorunun çözümü için uygun koşullar yaratılıyor. ADHP, Afgan emekçilerinin gerçek halk yönetimi ve demokratik haklar sağlama ve ülkenin, ulusal bağımsızlığını emperyalizm ve ajanlarının müdahalesinden koruma yolundaki mücadelelerinin başına geçti."

Emperyalizm ve gericilik güçlerinin Sovyetler Birliği'nin Afganistan hükümetinin isteğini yerine getirmesini bahane ederek başlattıkları iftira kampanyasına, ADC hükümeti tarafından yapılan bir açıklamayla cevap verildi. Kabil'de yapılan açıklamada şunlar denildi :

"Nisan Devrimi'nden beri devrime karşı düşmanca bir tutum izleyen, şimdi ise dünya kamuoyunun dikkatini İran'a karşı giriştiği saldırı eylemlerinden çekmek isteyen ABD'nin, Anti Afgan kampanyanın başında bulunması rastlantı değildir.

"Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti, Afgan halkının her yola başvurarak Nisan Devrimi'nin kazanımlarını, ülkenin toprak bütünlüğünü ve ulusal bağımsızlığını koruma hakkına hiç kimsenin kastetmesine izin vermeyecektir. Hiç kimse, egemen bir devleti, BMT Tüzüğü'nün 51. maddesinde belirtilen kendini koruma hakkından yoksun bırakamaz ve onun gerekli uluslararası antlaşmalara sahip olduğu ülkelere gerekli yardım için başvurmasını engelleyemez.

"Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti, dışardan yapılan silahlı saldırılar ve provokasyonlar biter bitmez bu yardıma gerek kalmayacağını bir kez daha belirtir."

Türkiye İşçi Partisi

"EMPERYALİZMİN AFGAN DEVRİMİNE VE ÜLKE BAĞIMSIZLIĞINA KARŞI GİRİŞTİĞİ SALDIRI PÜSKÜRTÜLDÜ"

Afganistan'da meydana gelen yönetim değişikliği ve Sovyetler Birliği'nin, Afgan devrimini korumak amacıyla Kabil hükümetinin çağrısı ve anlaşmalar uyarınca sağladığı askeri yardım bahane gösterilerek emperyalizm ve işbirlikçileri tarafından başlatılan saldırı kampanyası üzerine, geçtiğimiz Perşembe günü Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu bir açıklama yayınladı. Afganistan'ın sosyalist ve ilerici-yurtsever güçlerinin, emperyalizmin saldırgan müdahalesine karşı bağımsızlık ve demokrasi için savaştığı belirtilen açıklamada, Sovyetler Birliği'nin sağladığı askeri yardımla bu saldırının püskürtüldüğü vurgulandı. TİP Başkanlık Kurulu Bildirisi'nde şöyle dendi:

'Emperyalizm, uzun bir süredir Afgan devrimini boğmak için çok yanlı ve silahlı bir saldırıyı sürdürmekteydi. ABD emperyalizmi, feodal gerici güçleri silahlandırmış, özellikle Pakistan'da eğitilen karşı-devrimci gerillalar eliyle ülkenin bağımsızlığını ve devrimin kazanımlarını yok etmek üzere bir karşı devrim hareketi başlatmıştı. Emperyalizm ve uluslararası gericilikle aynı doğrultudaki Çin yönetimi de bir başka kanaldan bu saldırıya katılmıştı.

"Afganistan'ın sosyalist ve ilerici-yurtsever güçleri, emperyalizmin bu saldırgan müdahalesine karşı bağımsızlık ve demokrasi için savaşıyorlar.

"Emperyalizm, Ortadoğu'da aleyhine bozulan dengeyi korumak, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda birbiri ardına atılan adımları geriye çevirebilmek için yeni saldırılar planlamaktadır. Özellikle İran'da yediği darbeden sonra ABD emperyalizmi, hazırlandığı saldırıya gerekçe bulmak Afgan devrimine ve ülkenin bağımsızlığına karşı sürdürdüğü müdahaleyi örtbas etmek için gerçekleri çarpıtmaya yönelik bir yaygara koparmaktadır.

"Emperyalizmin silahlı saldırısı karşısında devrimi ve ülkenin bağımsızlığını korumak üzere Afgan hükümeti, aralarındaki anlaşmaya dayanarak Sovyetler Birliği'nden yardım istemiştir. Sovyetler Birliği de bu anlaşmanın gereğini yerine getirmiş, emperyalizmin ve feodal gericiliğin sürdürdüğü silahlı saldırıyı püskürtmek için savaşan Afgan hükümeti ve yurtsever güçlerine gerekli yardımı yapmıştır.

"Emperyalizm ile dünyada ve bölgemizdeki işbirlikçilerinin telaşı ve yaygarası, Ortadoğu'da hazırlanan emperyalist saldırı planının gerçekleştirilmesi için Afganistan'da yürütülen karşı-devrimci müdahalenin ve bu planın boşa çıkarılmasındandır."

Sahibi: YÜRÜYÜŞ Yayıncılık Ltd. Şti. adına Nihat SARGIN * Yazı İşleri Müdürü: Neşet KOCABIYIKOĞLU * Yönetim Yeri: Konur sok. 15/8 Yenişehir - ANKARA. * Baskı: Daily News Web Ofset Tesisleri Ankara * Son baskı tarihi: 11. 1. 1980